

Samen leren leven met Jezus in ons - nr 1219.

Jona - studie 3 (Jona 4)

Ton de Ruiter.

Een paar mooie opmerkingen die ik ontving n.a.v. de vorige studie (beetje door mij aangevuld):

A. Het gebed van Jona in de vis is inderdaad 'vreemd' in die situatie. Verder dacht ik bij 2:9: 'Ho, ho, Jona, niet zo makkelijk oordelen over de heidenen (die armzalige afgoden vereren)'. Het waren immers heidenen die Jona wakker maakten en opriepen om zijn God aan te roepen (1:6); zij schrokken van Jona's domheid (1:10) en later - toen ze iets van Gods macht meegemaakt hadden - aanbaden ze de Heer (1:16). Ook de heidenen in Nineve reageren nogal positief op de boodschap van Jona (3:5). Je kunt zeggen: die heidenen, die Jona meemaakte, waren ontvankelijker dan Jona zelf! Jona's uitspraak in 2:9 lijkt op z'n minst arrogant. Verder dankt Jona God wel voor eigen redding maar gunt het de duizenden mensen van Nineve niet! Hij bidt niet eens voor die heidenen, terwijl God ...!

B. Anne vd Bijl zegt in zijn boekje "Nee niet naar Nineve" dat we (in problemen) wel mogen bidden, maar vooral ook bereid moeten zijn 'aan onszelf te sterven, zodat Christus door ons heen kan leven'. Hij verwijst naar 2 Kor. 4:10-12 en Joh. 12:24. Jona handhaaft eigen denkbeeld t.o. Gods spreken!

Vd Bijl vergelijkt Jona met Petrus in Hand. 10:9-23. Petrus wil eerst niet van de onreine dieren eten. Maar God herhaalde het visioen en Petrus begreep de boodschap en vluchtte niet weg, maar ging naar Caesarea en bracht Gods boodschap aan de centurio Cornelius en zijn huis. Via gehoorzaamheid leerde Petrus God kennen zoals God werkelijk is. Petrus' stelde zijn (nog oud-Joodse) beeld van God bij.

C. Wat een voorrecht eigenlijk dat God Jona wilde gebruiken om duizenden mensen te redden. Maar Jona wilde niet. Zijn hart klopte echt anders dan dat van God!

Ik moest aan Rom. 6:5-8 denken. Ook wij moeten sterven (met Christus) aan onze verkeerde beelden van God, aan onze eigen trots, ons veilig en beschermd leventje. In de kerk kunnen we ons druk maken om allerlei zaken maar niet om duizenden mensen die naar de hel gaan of in grote nood verkeren. Is ons hart net als Gods hart? VdBijl: Zijn we bereid om onderdeel te zijn van Gods werk of bidden we wel om de komst van Gods rijk, maar laten we het werk daarvoor aan God over? Heils-egocentrisch denken is wellicht dichterbij dan we denken? Is Jona vandaag misschien actueler dan we denken?

Vervolg Jona 4.

Lees Jona 4:1-3.

God zag hoe de heidenen in Nineve zich bekeerden en anders begonnen te leven - en Hij kwam terug op zijn aangekondigde oordeel en deed het niet (**3:10**).

Vragen:

A. Wat zegt dit volgens jou over God?

B. Lees in dit verband ook eens: **1 Samuël 15:11+29** waarin God ook van een besluit terug komt (bekijk de hele geschiedenis daar). Moet je nu zeggen (1) dat God van te voren al wist dat Hij zijn besluit terug zou draaien? Of mogen we zeggen (2) dat God werkelijk van besluit en houding kan veranderen in reactie op hoe wij, mensen, doen?

Het eerste (1) wordt weleens beweerd en leeft her en der (omdat God alwetend zou zijn en DUS [zo denkt men dan] alles tot in detail van te voren bepaald heeft). Maar het tweede (2) is op veel plaatsen gewoon de duidelijke boodschap van de Bijbel! Op dit punt wil de Bijbel dat starre en onjuiste beeld van God (door theologen verzonnen) afbreken en laten zien dat Hij de levende (= echt meelevende en reagerende) God is.

Ergens vond ik de mooie zin: *'God is zó onveranderlijk de God van liefde, trouw en recht, dat Hij vaak van besluit verandert!'*. Star bij besluiten blijven terwijl mensen positief of negatief reageren zou God tot slaaf van zijn eigen woorden maken. Zijn beloften en bedreigingen zijn altijd voorwaardelijk!

Dat God zou veranderen bij bekering van de Ninevieten was precies wat Jona al aan voelde komen, en dat wilde hij niet (4:1-3). Daarom is hij boos en wil zelfs liever dood!

Vraag: kan jij dit meevoelen met Jona (liever dood zijn dan met meegaan met Gods liefde)?

Blijkt Jona niet ongelooflijk egocentrisch of liefdeloos naar medemensen en dieren? Dit is de Joodse verdraaiing van wat Mozes over God leerde! Jonas (vele Joden toen en later) leven niet meer met de

godsdienst van Mozes maar met een egoïstisch en racistisch geloof, hoewel ze de letters van Mozes gebruiken. Maar de Geest van liefde is uit de godsdienst (terwijl dat de spil van de hele wet is)! Wie zo leeft kan zich gaan ergeren aan God, zoals Jona, omdat je God niet echt kent en Hij niet beantwoordt aan het beeld dat jij van God hebt. Op dezelfde manier reageerden de Joden later op Jezus. Liever gingen ze Hem doden dan verder leven met zo'n Heer of God!!! Ook zij zaten ongelooflijk vast aan hun eigengemaakte (joodse) beeld van God. Hij moet doen (en zijn) zoals zij wilden en Hij moest hen als leiders respecteren – maar zij respecteren feitelijk God en zijn Zoon niet!

Gods geduld.

Wat is God geduldig en goed dat Hij Jona en de Joden in die tijd van Jona nog de ogen wil openen voor hun blindheid en verdraaiing van de godsdienst. Heel geduldig stelt God indringende vragen: in **4:4** en daarna nog weer in **4:9** en daarna in **4:10,11**.

In feite zegt God tegen Jona: Jij dwaas mensje; jij dwaze Jood. Kom toch tot bezinning! Je maakt je drukker om een boom dan om een stad vol mensen en dieren! (**4:5-11**).

Via de onwillige profeet Jona zei God tegen alle Israëlieten, die in die dagen (en later) net zo dachten: Jullie dwazen – zie, waar jullie uitkomen. Kom tot bezinning; bekeer je van je egoïstische trots en werk met Mijn plannen mee!

Open einde.

Het boek Jona eindigt letterlijk met een vraagteken. Met een open eind: hoe reageerde Jona? Heeft Hij zich tenslotte bekeerd of heeft hij zich al verder dood geërgerd? We weten het niet. Maar iedere Jood die dit profetische boekje las en hoorde voorlezen bleef met de vraag zitten: hoe reageerde Jona – maar ... hoe zou ik reageren? Ja, hoe reageer ik nu en hoe denk ik nu verder over God? Wil ik mijn denken altijd weer bijstellen als God dat aangeeft of blijf ik bij mijn (eventueel door traditie of hoe dan ook gevormde) beeld van God?

Profetische vragen aan ons (christenen) vandaag vanuit Jona:

A. Ben ik een arme van geest? (Mat 5:3 NV51). Wil ik me steeds weer laten onderwijzen door de Bijbel (door God) en mijn gedachten over God laten corrigeren als God dat op een of andere manier helder maakt? Of ben ik vol van mijn eigen ideeën?

B. Leef en denk ik misschien ook egocentrisch met mijn geloof (is bv mijn redding het belangrijkste voor mij)? Hoeveel bid ik voor (ongelovige) naasten en hoe vaak wijs ik anderen op God en Jezus?

Tenslotte nog twee punten om te overwegen n.a.v. Jona:

A. Stel je voor dat Jona echt met liefde voor God en Nineve naar die stad gegaan was. Dan had hij de Ninevieten ook verder onderwezen (en was hij niet domweg op zijn kont gaan zitten wachten – 4:5 – en had hij geen tijd gehad om te gaan zitten mopperen). Gezien de reactie van de Ninevieten op zijn korte dreigende boodschap, zou wellicht die hele stad - onder leiding van hun koning - echt de God van Jona zijn gaan dienen. Wat een zegen zou dat zijn geweest. Zo zou bv Genesis 12:3 (vertaling zoals de NBV die in de noot geeft) voor een stuk vervuld zijn! Wat had er kunnen gebeuren als Jona en de Joden werkelijk harten hadden gehad die overeenstemden met het hart van God? De geschiedenis zou dan waarschijnlijk heel anders verlopen zijn dan nu gebeurd is. Het egoïstisch geloof in Israël frustreerde Gods plannen om de hele wereld via Israël te bereiken! Nu bleef Assyrië een vijand en werd de stad Nineve in 612 voor Christus alsnog verwoest.

B. Vervolg vraag: Zou vandaag ook een verandering van ons beeld van God nodig zijn? Juist ook met het oog op Gods plan met de wereld?

Hartelijke groet, Ton.